

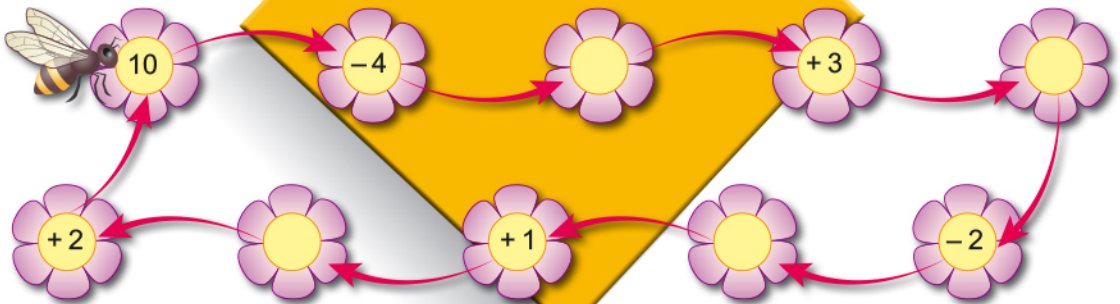
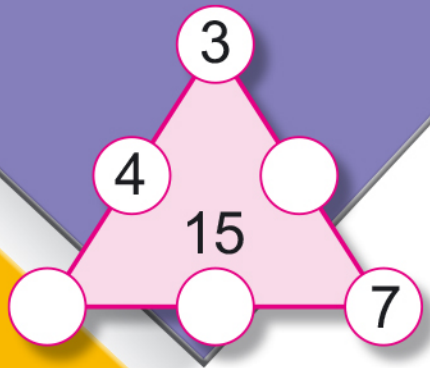
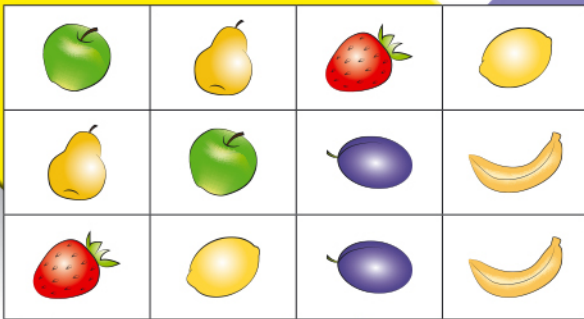
МАТЕМАТИКА

2 КЛАС

$30 : 5 =$

--	--	--	--	--	--

$3 \cdot 4 = 12$
$4 \cdot 3 =$
$12 : 4 =$
$12 : 3 =$

Олександр Істер

Математика

Навчальний посібник для **2** класу
закладів загальної середньої освіти

Київ
«Генеза»
2022

Схвалено редакційною радою (протокол від 26.08.2022 № 7)

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

– виконай усно

– вправа підвищеної складності

– «життєва» задача

– завдання рубрики «Ми – українці!»

– домашнє завдання

– цікаві задачі для дітей неледачих

– порівняй

– устав відповідний знак

– «кругові» вирази

Істер О. С.

І-89 Математика : навч. посіб. для 2 кл. закл. заг. серед. освіти / Олександр Істер. — Київ : Генеза, 2022. — 136 с. : іл.

ISBN 978-966-11-

УДК 51(075.2)

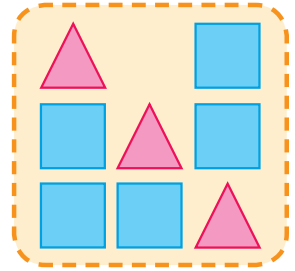
ISBN 978-966-11-

© Істер Олександр, 2022
© Видавництво «Генеза»,
оригінал-макет, 2022

ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО В 1 КЛАСІ

ЛІЧБА. НУМЕРАЦІЯ ЧИСЕЛ ПЕРШОЇ СОТНІ

1. Полічи, скільки тут трикутників і скільки квадратів. Намалюй у зошиті кружечків більше, ніж трикутників, і менше, ніж квадратів.

2. Прочитай числа: **9**, **17**, **85**, **44**, **100**, **97**, **19**.

3. Запиши числа: 1) від 19 до 25; 2) від 37 до 43.

4. Запиши цифрами число:

тридцять п'ять
чотирнадцять

дев'яносто
сорок сім

вісімдесят два
п'ятдесят три

5. Сашко лічив від 42 до 47. Скільки чисел він назвав?

6. Єва пронумерувала сторінки зошита від 1 до 12. Скільки цифр використала дівчинка?

7. Запиши числа, які більші за 48, але менші від 52. Підкресли цифру в розряді десятків синім кольором, а в розряді одиниць – зеленим.

ПОПЕРЕДНЄ І НАСТУПНЕ ЧИСЛА. ПОРІВНЯННЯ ЧИСЕЛ

1. $4 \bigcirc 11$ $72 \bigcirc 70$ $19 \bigcirc 23$ $42 \bigcirc 57$
 $12 \bigcirc 13$ $42 \bigcirc 24$ $43 \bigcirc 43$ $85 \bigcirc 100$

2. Запиши для кожного числа попереднє і наступне за зразком.

49, 50, 51

..., 67, ...

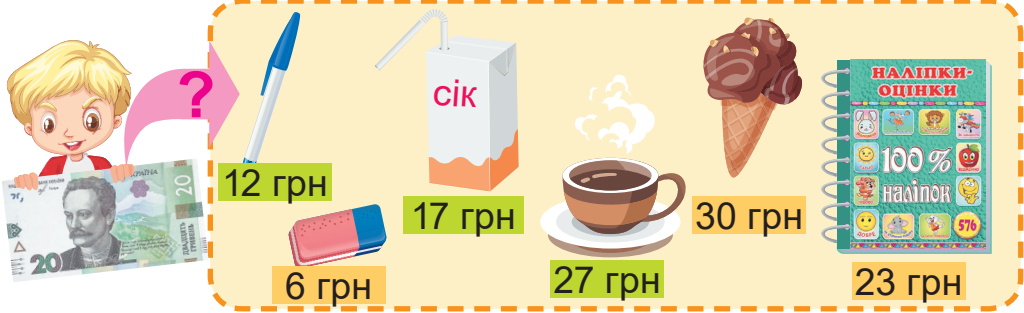
..., 89, ...

..., 13, ...

..., 30, ...

..., 41, ...

3. В Олеся є 20 грн. Які предмети він може купити?

4. Побудуй числовий відрізок. Пронумеруй його від 0 до 9. Познач на відрізку всі числа, більші за 3, але менші від 7.

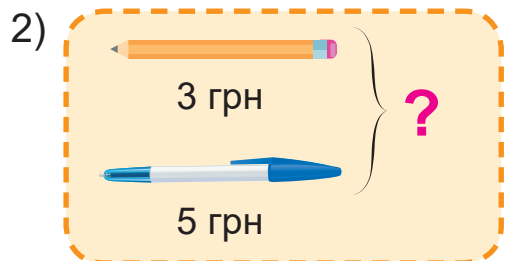
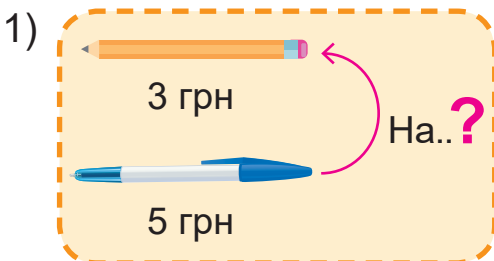
5. Закінчи речення.
Наступним за числом 47 є те саме число, що й попереднє для числа ...

6. $12 \bigcirc 7$ $37 \bigcirc 37$ $48 \bigcirc 51$ $89 \bigcirc 88$
 $100 \bigcirc 92$ $75 \bigcirc 57$ $59 \bigcirc 60$ $73 \bigcirc 71$

ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 10. ВІДРІЗОК. ПРОМІНЬ

1. $8 + 1$ $9 - 3$ $10 - 2$ $4 + 6$ $8 - 7$
 $5 + 2$ $8 - 5$ $3 + 4$ $7 - 6$ $5 + 3$

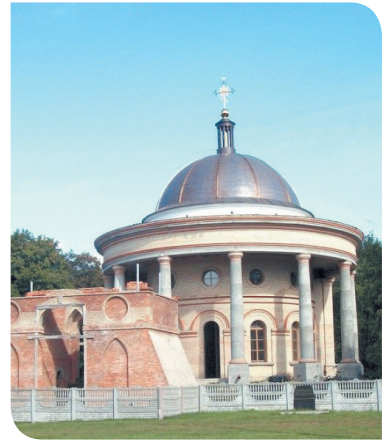
2. Яка задача розв'язується дією додавання, а яка – дією віднімання?
 Розв'яжи задачі.

 3. Обчисли вирази по порядку (за стрілкою) так, щоб значення попереднього було першим числом наступного. Прочитай назву міста України. Які міста України ти ще знаєш?

Я	$9 - 5$	Н	$2 + 7$
О	$6 - 3$	Т	$3 + 5$
И	$8 - 6$	Г	$4 + 2$

4. Скільки тут прямих, відрізків, променів?

5. $7 - 4$ $9 - 8$ $3 + 1$ $4 + 5$ $10 - 6$
 $8 + 1$ $6 - 5$ $5 + 5$ $8 - 6$ $3 + 2$

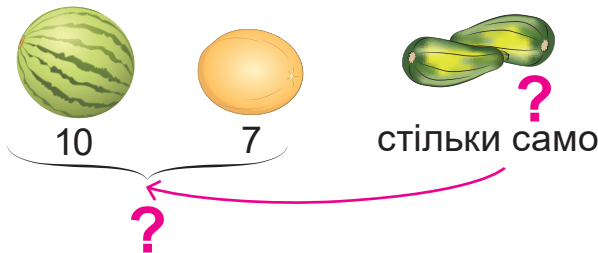
6. Устав пропущені знаки дій. Порівняйте свої розв'язки.

$$5 \bigcirc 4 \bigcirc 3 \bigcirc 2 \bigcirc 1 = 3$$

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 20. КРИВІ, ЛАМАНІ, ЗАМКНЕНІ ЛІНІЇ

1. $12 + 3$ $15 + 2$ $10 + 2 - 1$ $18 - 6 + 2$
 $17 - 2$ $16 - 6$ $17 - 3 + 4$ $11 + 5 - 3$

2. На ятці продали 10 кавунів і 7 динь, а кабачків – стільки само, скільки кавунів і динь разом. Скільки кабачків продали?

3. Запиши вирази і знайди їх значення:

сума чисел 12 і 4;

різниця чисел 15 і 3;

різниця чисел 18 і 6;

сума чисел 13 і 6.

4. Устав знак дії та число, щоб рівність була правильною.

$12 \bigcirc \square = 19$

$17 \bigcirc \square = 14$

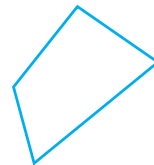
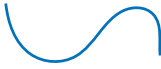
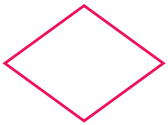
$19 \bigcirc \square = 17$

$13 \bigcirc \square = 14$

$18 \bigcirc \square = 13$

$17 \bigcirc \square = 19$

5. Скільки тут кривих і скільки ламаних? Чи є замкнені ламані? Якого вони кольору?

6. Обчисли.

$18 - 3$

$17 + 2$

$17 + 2 - 5$

$18 - 5 + 7$

$12 + 5$

$19 - 9$

$19 - 4 + 1$

$13 + 2 + 3$

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 20. ЗАДАЧА

1. Запиши вирази та обчисли їх:

12 збільшити на 4;

сума чисел 10 і 5;

18 зменшити на 5;

різниця чисел 16 і 6.

2. Розташуй значення виразів у порядку зростання та прочитай назву річки України. Які ще річки ти знаєш?

П $17 - 3$

І $11 + 2$

Н $12 + 5 - 6$

О $13 + 5$

Д $15 - 5$

Р $18 - 5 + 3$

3. Віднови записи.

$12 - 2 - \square = 6$

$6 + 4 + \square = 12$

$18 - 2 + \square = 17$

4. Яка із задач розв'язується виразом $15 - 2$, а яка – виразом $15 + 2$? Розв'яжи задачі.

1) У класі 15 парт, а стільців – на 2 **більше**. Скільки стільців у класі?

2) У класі 15 стільців, а парт – на 2 **менше**. Скільки парт у класі?

5. Яке найбільше число треба додати до числа 15, щоб в отриманій сумі змінилася лише цифра в розряді одиниць?

6. $12 + 3$ $17 - 2$
 $15 - 5$ $11 + 6$
 $10 + 2 + 3$ $17 - 6 + 1$ $14 + 5 - 8$ $19 - 3 - 4$

ЛІЧБА ДЕСЯТКАМИ. ВИМІРЮВАННЯ ДОВЖИНИ ВІДРІЗКА

1. Полічи десятками:

1) від 10 до 70; 2) від 80 до 30 у зворотному порядку.

2. $7 \text{ дес.} + 2 \text{ дес.}$ $5 \text{ дес.} - 3 \text{ дес.} + 6 \text{ дес.}$
 $9 \text{ дес.} - 8 \text{ дес.}$ $8 \text{ дес.} + 2 \text{ дес.} - 1 \text{ дес.}$
 $4 \text{ дес.} + 2 \text{ дес.}$ $7 \text{ дес.} - 2 \text{ дес.} - 3 \text{ дес.}$

3. $7 \text{ дес.} \bigcirc 3 \text{ дес.}$ $4 \text{ дес.} \bigcirc 5 \text{ дес.} + 1 \text{ дес.}$
 $8 \text{ дес.} \bigcirc 9 \text{ дес.}$ $4 \text{ дес.} \bigcirc 5 \text{ дес.} - 4 \text{ дес.}$
 $2 \text{ дес.} \bigcirc 2 \text{ дес.}$ $8 \text{ дес.} - 1 \text{ дес.} \bigcirc 7 \text{ дес.}$

4. Виміряй довжини відрізків. Запиши: $AB = \square \text{ см.}$; $CD = \square \text{ см.}$

5. Скільки відрізків на малюнку? Як знайти довжину відрізка MN , не вимірюючи лінійкою?

6. 9 дес. – 7 дес.
5 дес. + 3 дес.
4 дес. + 4 дес.

8 дес. – 6 дес. – 1 дес.
7 дес. + 2 дес. – 3 дес.
5 дес. – 3 дес. + 7 дес.

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 100. ПОБУДОВА ВІДРІЗКА ЗАДАНОЇ ДОВЖИНИ

1. Пригадай взаємозв'язок дій додавання і віднімання. Обчисли суми. Склади та обчисли різниці за зразком.

$$\underline{20} + \underline{7} = \underline{27}$$

$$\underline{40} + \underline{5}$$

$$\underline{70} + \underline{3}$$

$$\underline{10} + \underline{9}$$

$$\underline{27} - \underline{7} = \underline{20}$$

$$\underline{27} - \underline{20} = \underline{7}$$

2. Яна та Мишко різними способами виконали додавання двох чисел, одне з яких є розрядним доданком.

$43 + 30 = 3 + 70 = 73$
 $3 + 40$
 $52 + 7 = 50 + 9 = 59$
 $50 + 2$

$43 + 30 = 73$
 $52 + 7 = 59$

Обчисли вирази зручним для тебе способом.

$$42 + 10$$

$$30 + 29$$

$$53 + 4$$

$$7 + 41$$

3. Максим та Вероніка різними способами виконали віднімання двох чисел, де від'ємник є розрядним доданком.

$79 - 20 = 9 + 50 = 59$
 $9 + 70$
 $37 - 5 = 30 + 2 = 32$
 $30 + 7$

$79 - 20 = 59$
 $37 - 5 = 32$

Обчисли вирази зручним для тебе способом.

$$73 - 10$$

$$89 - 40$$

$$58 - 3$$

$$96 - 5$$

4. Склади та обчисли вирази.

Числа	75 і 4	29 і 20	67 і 40	62 і 7	59 і 30	89 і 6
Знайти	різницю	суму	різницю	суму	суму	різницю

5. Побудуй два відрізки: AB завдовжки 4 см та CD , довший за AB на 1 см.

6. $79 + 10$ $40 + 23$ $37 - 10$ $45 - 30$
 $21 + 8$ $59 - 6$ $2 + 17$ $87 - 7$

7. Склади із цифр **0**, **2** і **5** усі можливі двоцифрові числа. Запиши.

Примітка. Цифри в кожному числі не повторюються.

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 100

1. Третьюкласник Андрійко показав спосіб обчислення своїй сестричці Марійці.

$$47 + 21 = 68$$

$$38 - 15 = 23$$

Чи зрозумілий тобі цей спосіб? Перевір.

$42 + 13$ $51 + 17$ $93 - 12$ $78 - 16$
 $89 - 37$ $45 + 24$ $75 - 54$ $32 + 45$

2. Олексію 25 років. Скільки років було Олексію 12 років тому? Скільки років йому буде через 12 років?

3. Склади та обчисли вирази.

Числа	24 і 13	37 і 12	43 і 11	56 і 23
Знайти	суму	різницю	суму	різницю
	різницю	суму	різницю	суму

4. Побудуй відрізок завдовжки 8 см. Познач на ньому точку так, щоб отримати відрізок завдовжки 5 см. Обчисли довжину другого відрізка. Перевір обчислення за допомогою лінійки.

 5. $73 + 14$ $23 + 15$ $74 - 13$ $29 - 12$
 $58 - 35$ $35 + 23$ $88 - 73$ $54 + 23$

 6. За допомогою цифр **1, 2, 3, 4** склади два двоцифрових числа, сума яких буде найбільшою (кожну цифру можна використовувати лише раз). Знайди всі можливі розв'язки.

ОБЧИСЛЕННЯ ЗНАЧЕНЬ ВИРАЗІВ

 1. Які з чисел **7; 20; 31; 4; 5; 17; 27; 9; 40; 54; 3** більші за число 10? На скільки?

 2. Обчисли та дізнайся назву міста на півдні України.

P $29 + 20$ **C** $95 - 23$ **E** $75 - 20$
H $58 - 43$ **O** $99 - 40$ **X** $25 + 13$

38	55	49	72	59	15
?	?	?	?	?	?

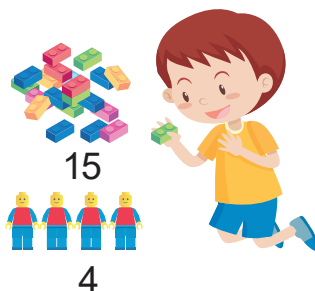
3. Які з нерівностей будуть правильними, якщо замість пропуску поставити число 30? Випиши їх.

$27 + \square > 50$ $42 - \square < 10$ $37 - \square > 5$
 $40 + \square < 70$ $\square - 20 > 9$ $\square + 14 < 42$

4. $40 + 30 + 12$ $50 - 20 + 32$ $37 - 30 + 2$
 $70 - 20 - 10$ $40 + 50 - 80$ $20 + 4 + 32$

5. У Марка в наборі LEGO 15 цеглинок і 4 фігурки.

Постав запитання до задачі, щоб вона розв'язувалася: 1) дією додавання; 2) дією віднімання. Розв'яжи задачі.

 6. $17 + 20$ $47 + 12$ $24 + 32$ $20 + 50 + 12$
 $23 - 10$ $39 - 16$ $47 - 35$ $24 - 4 + 13$

РОЗКЛАДАННЯ ЧИСЕЛ НА РОЗРЯДНІ ДОДАНКИ

1. Запиши числа за допомогою десятків і одиниць.

$43 = \square \text{ дес. } \square \text{ од.}$

$37 = \square \text{ дес. } \square \text{ од.}$

$20 = \square \text{ дес. } \square \text{ од.}$

$34 = \square \text{ дес. } \square \text{ од.}$

$56 = \square \text{ дес. } \square \text{ од.}$

$50 = \square \text{ дес. } \square \text{ од.}$

2. Подай числа як суму розрядних доданків.

47, 25, 39, 93, 14, 41

3. «Розшифруй» і «зашифруй».

Ключ до шифру

1) Щоб прочитати зашифроване слово, за допомогою ключа заміни число сумою розрядних доданків. Наприклад: $54 = 50 + 4$. На перетині рядка і стовпця знайди літеру **А**.

+	1	2	4	7	9
30	К	С	Т	Г	Р
50	Е	М	А	І	Б

Розшифруємо слово: 59, 57, 37.
 $59 = 50 + 9$ – це **Б**; $57 = 50 + 7$ – це **І**; $37 = 30 + 7$ – це **Г**. Отримане слово: **БІГ**.

Розшифруй: 32, 57, 52;
37, 51, 39, 59;
31, 39, 54, 59.

2) Використовуючи той самий шифр, зашифруй слова:
ГРА, МІСТ, МЕТР, ТАКСІ, МАГІСТР.

 4. Подай числа як суму розрядних доданків.

39, 27, 72, 45, 54, 17

 5. Юля побудувала дві прямі. На одній вона позначила 3 точки, а на іншій — 4 точки. Усього 6 точок. Як Юля це зробила?

РОЗВ'ЯЗУВАННЯ І ПОРІВНЯННЯ ЗАДАЧ

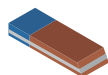
1. Знайди задачі та розв'яжи їх. Тобі допоможуть малярки.

1) Купили лінійку й олівець. Скільки грошей витратили?

3) Ціна пензлика 23 грн, а ручки — 6 грн. Скільки коштують пензлик і ручка разом?

16 грн

?

, на 3 грн дешевша

2) Лінійка коштує 16 грн, а гумка на 3 грн дешевша. Скільки коштує гумка?

4) Ручка коштує 18 грн. Олівець на 7 грн дешевший, а блокнот на 30 грн дорожчий за ручку.

23 грн

6 грн

}

?

2. Порівняй і розв'яжи задачі.

1) Ящик апельсинів важить 15 кг, а ящик бананів — на 3 кг **легший**. Яка маса ящика бананів?

на 3 кг легший

2) Ящик апельсинів важить 15 кг, а ящик бананів — на 3 кг **важчий**. Яка маса ящика бананів?

на 3 кг важчий

3. $7 \text{ м} + 2 \text{ м} \bigcirc 8 \text{ м}$

$9 \text{ дм} - 3 \text{ дм} \bigcirc 6 \text{ дм}$

$3 \text{ см} + 5 \text{ см} \bigcirc 1 \text{ дм}$

$40 \text{ см} + 6 \text{ дм} \bigcirc 90 \text{ см}$

4. Збільш або зменш числа у верхніх рядках таблиць на задане число. Запиши вирази та обчисли.

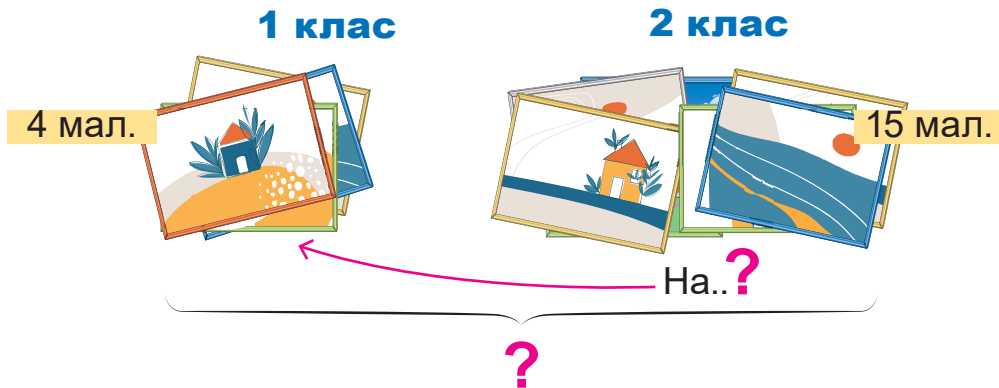
Число	12	23	30	45
Збільш на 4				

Число	9	13	24	39
Зменш на 3				

5. На шкільну виставку з першого класу відібрали 4 малюнки, а з другого – 15 малюнків.

- 1) Скільки всього малюнків з обох класів відібрали?
- 2) На скільки більше малюнків відібрали з другого класу, ніж із першого?

СКЛАДАННЯ ТА ОБЧИСЛЕННЯ ВИРАЗІВ. РОЗПІЗНАВАННЯ ГЕОМЕТРИЧНИХ ФІГУР

1. Склади та обчисли вирази:

сума чисел 53 і 20;

зменш 35 на 21;

різниця чисел 27 і 7;

збільш 23 на 12.

2. Порівняй значення виразів, не виконуючи обчислень.

$19 - 2 \bigcirc 19$

$16 + 3 \bigcirc 16 + 2$

$17 + 2 \bigcirc 17 - 2$

$15 + 3 \bigcirc 15$

$19 - 3 \bigcirc 19 - 6$

$12 + 5 \bigcirc 6 + 12$

3. $15 + 10 - 3$

$27 - 10 - 3$

$44 + 5 - 3$

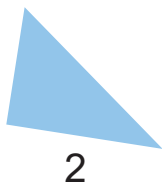
$29 - 18 + 4$

$35 + 25 - 5$

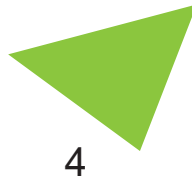
$48 - 3 - 11$

4. Назви фігури на малюнках. Які номери мають фігури з однаковими назвами?

1

3

4

5

- 5. Розташуй фігури так, щоб поряд не було однакових за кольором або формою фігур. Порівняйте в парах свої розв'язки.

- 6. $20 + 30 - 10$ $43 + 5 - 3$ $90 - 20 - 40$
 $44 - 4 + 9$ $7 + 3 + 24$ $39 - 4 - 12$

ДІЇ З ІМЕНОВАНИМИ ЧИСЛАМИ

1. Заповни пропуски такими числами, щоб отримати правильні рівності.

$30 \text{ см} = \square \text{ дм}$

$57 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$

$9 \text{ дм } 3 \text{ см} = \square \text{ см}$

$82 \text{ см} = \square \text{ дм } \square \text{ см}$

$7 \text{ дм} = \square \text{ см}$

$5 \text{ дм } 7 \text{ см} = \square \text{ см}$

2. $12 \text{ л} + 30 \text{ л}$

$72 \text{ см} + 13 \text{ см}$

$47 \text{ кг} - 12 \text{ кг}$

$29 \text{ м} - 10 \text{ м} - 8 \text{ м}$

$18 \text{ год} - 5 \text{ год}$

$43 \text{ см} + 10 \text{ см} + 12 \text{ см}$

 3. $17 \text{ см} + 20 \text{ см} \bigcirc 40 \text{ см}$

$23 \text{ кг} - 3 \text{ кг} \bigcirc 20 \text{ кг}$

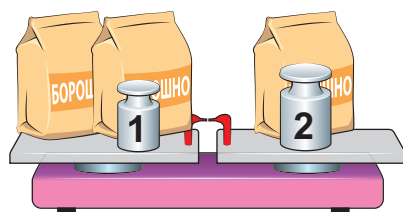
$39 \text{ см} - 9 \text{ см} \bigcirc 20 \text{ см} + 10 \text{ см}$

$12 \text{ год} + 3 \text{ год} \bigcirc 16 \text{ год} - 2 \text{ год}$

4. Розглянь малюнки. Яка маса одного пакета борошна?

Маса пакета кг

Маса пакета кг

 5. У Марійки є 25 грн, а в Олеся – 32 грн. Чи вистачить їм цих грошей, щоб придбати сітку для гри в настільний теніс за ціною 60 грн?

 6. $12 \text{ л} + 30 \text{ л} \bigcirc 40 \text{ л}$

$37 \text{ м} - 20 \text{ м} \bigcirc 17 \text{ м}$

 $19 \text{ год} - 3 \text{ год} \bigcirc 15 \text{ год}$

$23 \text{ кг} + 10 \text{ кг} + 12 \text{ кг} \bigcirc 46 \text{ кг}$

$32 \text{ см} + 13 \text{ см} - 10 \text{ см} \bigcirc 35 \text{ см}$

$26 \text{ дм} + 12 \text{ дм} \bigcirc 42 \text{ дм} - 2 \text{ дм}$

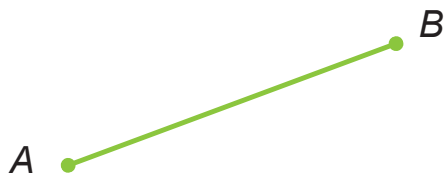
Перевір свої досягнення

1. $14 + 5$ $19 - 2$ $29 + 10$ $37 - 20$
 $10 - 3$ $10 + 7$ $27 - 5$ $32 + 3$

 2. $37 \bigcirc 38$ $32 + 12 \bigcirc 50$ $40 \bigcirc 50 - 10$

3. $19 \text{ кг} - 5 \text{ кг}$ $24 \text{ см} + 12 \text{ см} - 5 \text{ см}$
 $27 \text{ л} + 2 \text{ л}$ $37 \text{ м} - 15 \text{ м} + 6 \text{ м}$

4. Виміряй довжину відрізка AB . Запиши: $AB = \square \text{ см}$. Побудуй відрізок CD , довший за відрізок AB на 2 см.

5. Олесеві 12 років. Його батько на 25 років старший. Скільки років батькові Олеся?

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 20

ДОДАВАННЯ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ ДЕСЯТОК

1. Пригадай склад числа 10. Заповни пропуски.

$9 + \square = 10 \quad \square + 8 = 10 \quad 5 + \square = 10$

$1 + \square = 10 \quad \square + 3 = 10 \quad 6 + \square = 10$

$\square + 7 = 10 \quad \square + 2 = 10$

2. Доповни кожне число до 10.

Міркуй так: «10 – це 8 + 2. Тому число 2 доповнює 8 до 10».

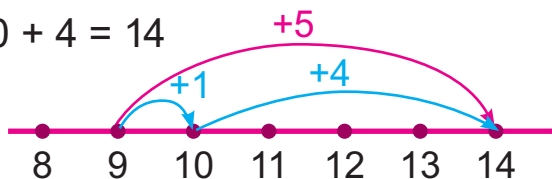

3. Поясни за схемою, як виконано додавання.

$$9 + 5 = (9 + 1) + 4 = 10 + 4 = 14$$

1 + 4

Спочатку доповнюємо перший доданок до 10, а потім додаємо **одиниці, що залишилися**.

4. Обчисли з поясненням за зразком.

$$7 + 5 = 10 + 2 = 12$$

3 + 2

$$8 + 4 \quad 9 + 6$$

2 + \square 1 + \square

$$7 + 4 \quad 6 + 5$$

\square + \square \square + \square

5. $9 + 3$

$8 + 5$

$7 + 6$

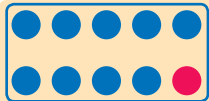
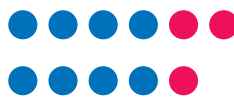

$8 + 3$

ДОДАВАННЯ ОДНОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ ДО 8 ТА 9 З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ ДЕСЯТОК

1. Порівняй вирази кожного рядка. Що можна помітити? Обчисли, використовуючи підказки.

$9 + 1$	$9 + 1 + 3$	$9 + 1 + 7$	$9 + 1 + 2$
$8 + 2$	$8 + 2 + 2$	$8 + 2 + 6$	$8 + 2 + 5$

2. Склади вирази на додавання за зразком та обчисли.

 $9 + 3 = \square$	
	

3. $9 + 5$	$9 + 7$	$4 + 6 + 1$	$8 + 6 + 1$
$8 + 5$	$8 + 7$	$3 + 7 - 2$	$9 + 6 - 1$

4. Обчисли та прочитай назву міста України, зного своїм парком «Софіївка».

А $9 + 4$	Б $12 + 7$	Н $17 - 2$
У $4 + 6$	М $8 + 3$	

10	11	13	15	19
?	?	?	?	?

5. На скільки сума двох найбільших одноцифрових чисел більша за найменше двоцифрове число?

6. $9 + 8$	$10 + 3$	$9 + 3 - 1$	$8 + 7 - 3$
$8 + 4$	$10 - 5$	$8 + 6 + 2$	$9 + 4 + 6$

ДОДАВАННЯ ОДНОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ ДО 8 ТА 9 З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ ДЕСЯТОК

1. Обчисли. Підкресли вирази, у яких відповідь більша за 10.

$$\begin{array}{cccc}
 9 + 8 & 8 + 3 - 1 & 10 - 2 + 7 & 1 + 8 - 4 \\
 10 - 4 & 10 - 1 + 3 & 12 - 2 - 3 & 8 - 0 + 4
 \end{array}$$

2. За перший тиждень вересня Міланка вивчила 8 нових слів англійською, і стільки само слів – другого тижня. Скільки всього нових слів вивчила Міланка за два тижні?

1-й тиждень

8 сл.

2-й тиждень

стільки само

?

3. Устав пропущені числа.

$$\begin{array}{cccc}
 9 + \square = 15 & 12 = 8 + \square & 7 - \square = 7 & \square + 4 = 13 \\
 8 + \square = 16 & 8 - \square = 0 & \square + 7 = 15 & 9 + \square = 18
 \end{array}$$

4. Сума яких двох одноцифрових чисел дорівнює 17? 18? Запиши відповідні рівності.

5. Обчисли. Підкресли вирази, у яких відповідь менша від 12.

$$\begin{array}{cccc}
 9 + 6 & 8 + 7 - 2 & 10 - 1 + 5 & 4 + 4 + 5 \\
 8 + 3 & 10 - 2 + 6 & 17 - 7 + 9 & 5 + 4 - 4
 \end{array}$$

СКЛАДАННЯ ТА ОБЧИСЛЕННЯ ВИРАЗІВ

1. Розглянь таблицю, яка узагальнює додавання одноцифрових чисел до 8 та 9.

11	12	13	14	15	16	17	18
8 + 3	8 + 4	8 + 5	8 + 6	8 + 7	8 + 8	8 + 9	
9 + 2	9 + 3	9 + 4	9 + 5	9 + 6	9 + 7	9 + 8	9 + 9

- 1) Прочитай вирази на збільшення числа 8; числа 9 та результати цього збільшення.
- 2) Прочитай вирази, які мають значення 12; значення 16.
- 3) Прочитай вирази, значення яких більші за 16; менші від 12.
- 4) Прочитай суми, у яких одним з доданків є число 6. Чому дорівнюють ці суми?

2. Запиши вирази та обчисли їх:

сума чисел 1, 9 і 7;

різниця чисел 10 і 2;

8 збільшити на 5;

9 зменшити на 3;

7 мінус 3;

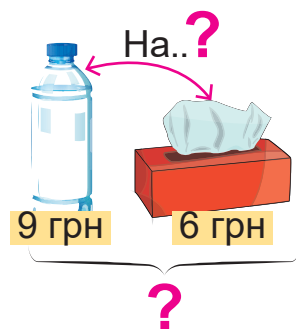
8 плюс 5;

до 8 додати 8;

від 17 відняти 6.

- 3.** Пляшка води коштує 9 грн, а пачка серветок — 6 грн. Постав запитання так, щоб задача розв'язувалася дією: 1) додавання; 2) віднімання. Розв'яжи задачі.

- 4.** $8 \text{ л} + 7 \text{ л} \bigcirc 15 \text{ л}$
 $12 \text{ кг} - 2 \text{ кг} \bigcirc 9 \text{ кг}$
 $9 \text{ дм} + 6 \text{ дм} \bigcirc 8 \text{ дм} + 7 \text{ дм}$
 $8 \text{ см} + 5 \text{ см} + 4 \text{ см} \bigcirc 2 \text{ дм}$

- 5.** Придумай задачу, яка розв'язується виразом $8 + 7$. Обміняйся задачею в парі. Розв'яжи отриману задачу.

6. Запиши вирази та обчисли їх:

9 збільшити на 4;

сума чисел 8 і 7;

різниця чисел 15 і 4;

до 9 додати 7;

8 плюс 4;

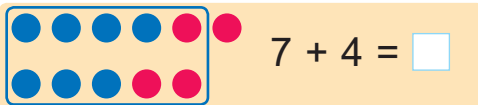

від 10 відняти 4.

ДОДАВАННЯ ОДНОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ ДО 7 ТА 6 З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ ДЕСЯТОК

У 1. Порівняй вирази кожного рядка. Що можна помітити? Обчисли, використовуючи підказку.

$7 + 3$	$7 + 3 + 1$	$7 + 3 + 4$	$7 + 3 + 5$
$6 + 4$	$6 + 4 + 2$	$6 + 4 + 3$	$6 + 4 + 1$

2. Склади вирази на додавання за зразком та обчисли.

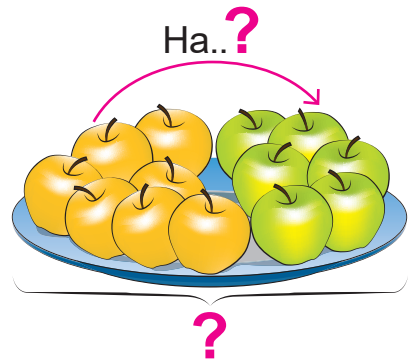
	
	

3. 1) Чим різняться вирази у стовпчиках? Чим схожі?

$7 + 9$	$6 + 8$	$7 + 8$	$6 + 9$	$8 + 9$
$9 + 7$	$8 + 6$	$8 + 7$	$9 + 6$	$9 + 8$

2) Який закон додавання можна застосувати? Обчисли.

4. На тарілці лежать яблука: 7 жовтих і 6 зелених. Скільки всього яблук на тарілці? На скільки жовтих яблук більше, ніж зелених?

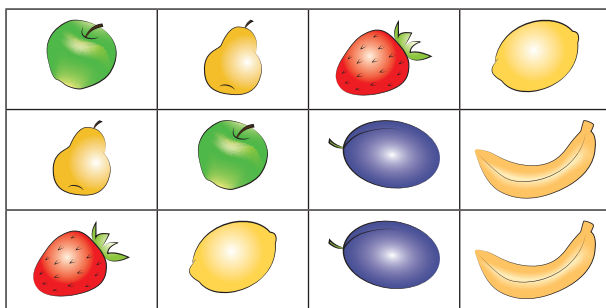

5. $8 + 6 \bigcirc 15$ $6 + 5 \bigcirc 9 + 4$ $7 + 6 \bigcirc 8 + 4$
 $17 \bigcirc 9 + 8$ $10 - 3 \bigcirc 9 - 2$ $6 + 5 \bigcirc 17 - 5$

6. $7 + 5$ $6 + 4 - 2$ $10 - 3 + 6$ $9 + 5 - 4$
 $6 + 9$ $13 - 3 + 4$ $2 + 4 + 7$ $6 + 6 + 6$

7. Поділи прямокутник на дві рівні частини, щоб у кожній з них не було однакових малюнків.

ДОДАВАННЯ ОДНОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ ДО 7 ТА 6 З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ ДЕСЯТОК

1. Збільш 7: на 5; на 7; на 9; на 10.

2. $6 + 5$ $10 - 3 + 4$ $2 + 4 + 9$ $2 + 5 + 6$
 $7 + 8$ $9 - 2 + 6$ $1 + 9 - 4$ $8 - 2 + 8$

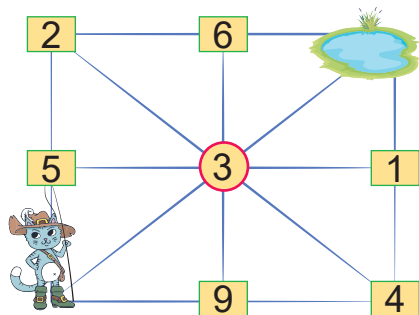
3. На осінньому деревці 7 зелених листків, 5 червоних, а жовтих – стільки, скільки зелених і червоних разом. Скільки жовтих листків на деревці?

4. Запиши кожне із чисел **20**, **16**, **12**, **14**, **18** у вигляді суми двох однакових доданків.

5. Гра «Риболов». Допоможи котіві-риболову знайти шлях до ставка стежкою, сума чисел якої дорівнює 13. Запиши рівності. Спробуй знайти **три** таких шляхи.

6. $7 + 4 \bigcirc 10$ $8 + 5 \bigcirc 6 + 7$ $17 - 6 \bigcirc 8 + 3$
 $12 - 2 \bigcirc 11$ $13 - 2 \bigcirc 8 + 4$ $6 + 5 \bigcirc 7 + 3$

ТАБЛИЦЯ ДОДАВАННЯ ДО 20

У 1. Розглянь таблицю додавання до 20.

$9 + 2 = 11$	$8 + 3 = 11$	$7 + 4 = 11$	$6 + 5 = 11$
$9 + 3 = 12$	$8 + 4 = 12$	$7 + 5 = 12$	$6 + 6 = 12$
$9 + 4 = 13$	$8 + 5 = 13$	$7 + 6 = 13$	
$9 + 5 = 14$	$8 + 6 = 14$	$7 + 7 = 14$	
$9 + 6 = 15$	$8 + 7 = 15$		
$9 + 7 = 16$	$8 + 8 = 16$		
$9 + 8 = 17$	$8 + 9 = 17$		
$9 + 9 = 18$			

Знайди всі рівності з відповіддю: 1) 16; 2) 18; 3) більшою за 16; 4) меншою від 12.

2. До кожної рівності на додавання склади ще одну на додавання і дві на віднімання. Обчисли за зразком.

$$\underline{8 + 7 = 15}$$

$$\underline{9 + 4}$$

$$\underline{6 + 5}$$

$$\underline{7 + 6}$$

$$7 + 8 = \square$$

$$15 - 7 = \square$$

$$15 - 8 = \square$$

У 3. Розглянь, як діти знаходили суму $4 + 7$.

Олесь:

$$4 + 7 = 10 + 1 = 11$$

$$6 + 1$$

Марічка застосувала переставний закон додавання:

$$4 + 7 = 7 + 4 = 11$$

Чий спосіб тобі подобається більше?

4. $4 + 8 \bigcirc 13$ $2 + 9 \bigcirc 8 + 3$ $5 + 7 \bigcirc 18 - 3$
 $3 + 7 \bigcirc 10$ $5 + 6 \bigcirc 7 + 5$ $19 - 5 \bigcirc 4 + 9$

5. $7 + 5$ $12 - 2 + 3$ $17 - 7$ $4 + 9 + 5$
 $4 + 8$ $3 + 9 - 1$ $8 + 9$ $7 + 3 + 8$

ВІДНІМАННЯ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ ДЕСЯТОК

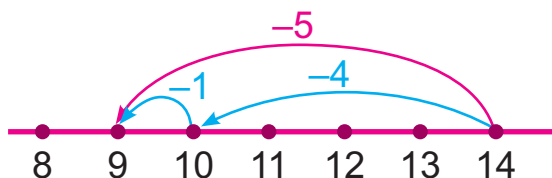
1. Скільки десятків і скільки одиниць у кожному із чисел: **16**, **12**, **19**, **15**, **17**?

2. Скільки одиниць треба відняти від кожного числа, щоб отримати 10?

Міркуй так: «15 – це 10 + 5. Тому 15 – 5 = 10».

15 **17** **12** **13** **18** **11** **16** **13** **14**

3. Поясни за схемою, як виконано віднімання.

$$14 - 5 = (14 - 4) - 1 = 10 - 1 = 9$$

4 + 1

Спочатку віднімаємо стільки одиниць, скільки містить зменшуване, щоб отримати **10**, а потім від **10** **віднімаємо решту одиниць**.

4. Обчисли за зразком.

$$12 - 3 = 10 - 1 = 9$$

2 + 1

$$15 - 7 \quad 13 - 5$$

5 + 3 +

$$11 - 4 \quad 14 - 9$$

+ +

5. 12 – 5

17 – 8

16 – 9

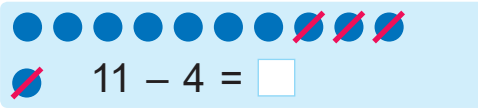

11 – 8

ВІДНІМАННЯ ВІД 11 ТА 12 ОДНОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ ДЕСЯТОК

1. Порівняй вирази кожного рядка. Що можна помітити? Обчисли, використовуючи підказку.

$11 - 1$	$11 - 1 - 4$	$11 - 1 - 7$	$11 - 1 - 3$
$12 - 2$	$12 - 2 - 5$	$12 - 2 - 8$	$12 - 2 - 9$

2. Склади вирази на віднімання за зразком та обчисли.

 <p>$11 - 4 = \square$</p>	
	

3.

$11 - 3$	$12 - 6$	$7 + 3 - 8$	$12 - 8 - 3$
$12 - 8$	$11 - 2$	$9 + 1 + 7$	$11 - 6 + 3$

4. Гурток шахів відвідує 12 дітей, з яких 5 – дівчата. Скільки хлопців у гуртку?

 5. Придумай задачу про ціну двох товарів, яка розв'язується таким самим виразом, що й попередня.

 6.

$11 - 6$	$12 - 9$	$12 - 3 + 2$	$11 - 1 - 4$
$12 - 4$	$11 - 7$	$11 - 7 - 3$	$10 + 5 - 4$

ВІДНІМАННЯ ВІД 11 ТА 12 ОДНОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ ДЕСЯТОК

1. Обчисли. Підкресли вирази, у яких відповідь більша за 8.

$12 - 9 + 4$	$11 - 3 - 2$	$5 + 5 + 7$	$13 - 3 - 1$
$14 - 4 + 7$	$12 - 3 - 3$	$6 + 4 - 3$	$12 + 7 - 6$

2. Обчисли та прочитай назву одного з народних символів України.

К $8 + 3$ **Н** $12 - 4$ **Ш** $2 + 8 - 3$

У $11 - 6$ **Р** $12 - 8$ **И** $11 - 5 + 3$

4	5	7	8	9	11
?	?	?	?	?	?

3. $12 - \square = 8$

$11 - \square = 5$

$4 + \square = 4$

$11 - \square = 10$

$12 - \square = 2$

$7 + \square = 12$

4. Обчисли. Підкресли вирази зі значенням, меншим за 8.

$11 - 8 + 3$

$7 + 4 - 5$

$18 - 6 - 2$

$9 + 5 + 3$

$12 - 4 + 1$

$6 + 6 - 7$

$17 - 6 - 2$

$14 - 1 - 2$

5. Побудуй відрізок завдовжки 1 дм 2 см. Поділи його точкою на два відрізки однакової довжини. Яка довжина кожного з отриманих відрізків?

ВІДНІМАННЯ ВІД 13 ТА 14 ОДНОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ ДЕСЯТОК

1. Порівняй вирази кожного рядка. Що можна помітити? Обчисли, використовуючи підказку.

$13 - 3$

$13 - 3 - 2$

$13 - 3 - 6$

$13 - 3 - 1$

$14 - 4$

$14 - 4 - 3$

$14 - 4 - 1$

$14 - 4 - 5$

2. Склади вирази на віднімання за зразком та обчисли.

 $14 - 6 = \square$

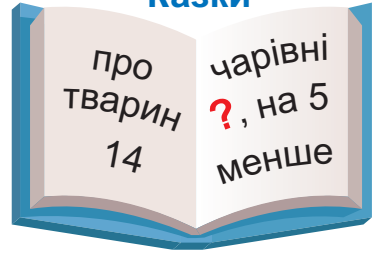

3. $14 - 8$ $12 - 2 + 7$ $6 + 7 - 8$ $14 - 3 - 5$
 $13 - 5$ $4 + 6 - 9$ $9 + 5 - 7$ $13 - 7 - 5$

4. У книзі 14 казок про тварин, а чарівних – на 5 менше. Скільки чарівних казок у книзі?

Казки

 5. Сергієві 13 років. Він на 4 роки старший за Наталку. Скільки років Наталці?

6. $13 - 9$ $7 + 3 - 2$ $7 + 7 - 8$ $12 - 3 - 9$
 $14 - 5$ $17 - 7 + 9$ $4 + 9 - 5$ $14 - 5 + 2$

ВІДНІМАННЯ ВІД 13 ТА 14 ОДНОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

 1. Розглянь два способи обчислення виразу $13 - 5$. Який спосіб зручніший для тебе?

Марко: $13 - 5 = (13 - 3) - 2 = 10 - 2 = 8$
 $3 + 2$

Полінка: $13 - 5 = 8 + (5 - 5) = 8 + 0 = 8$
 $8 + 5$

2. Обчисли. Підкресли вирази, у яких відповідь менша від 10.

$14 - 5 + 7$ $13 - 3 - 2$ $11 - 8 + 4$ $14 - 7 - 3$
 $13 - 8 + 1$ $14 - 4 + 5$ $13 - 4 + 5$ $8 + 4 - 5$

3. Виконай дії за зразком.

$1 \text{ дм } 3 \text{ см} - 7 \text{ см} = 13 \text{ см} - 7 \text{ см} = 6 \text{ см}$

$1 \text{ дм } 4 \text{ см} - 5 \text{ см}$ $1 \text{ дм } 2 \text{ см} - 9 \text{ см}$ $1 \text{ дм } 1 \text{ см} - 8 \text{ см}$

 4. Лінійка коштує 14 грн, а гумка – 5 грн. Що дорожче? На скільки? Скільки гривень треба заплатити за лінійку й гумку разом?

 5. Пригадай правило та закінчи речення: «Щоб знайти невідомий доданок...».

6. Використовуючи зазначене правило, знайди невідомий доданок, що сховався за яблучком.

 + 4 = 13 5 + = 11 + 9 = 14 7 + = 12

 7. Обчисли. Підкресли вирази, у яких відповідь більша за 7.

14 – 8 12 – 3 + 4 7 + 3 – 4 4 + 7 + 2
13 – 5 10 – 5 – 3 8 + 6 – 9 19 – 6 – 9

 8. Гарбуз і диня разом важать 8 кг. Гарбуз на 2 кг важчий за диню. Скільки кілограмів важить гарбуз і скільки – диня?

ВІДНІМАННЯ ВІД 15 ТА 16 ОДНОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ ДЕСЯТОК

 1. Порівняй вирази кожного рядка. Що можна помітити? Обчисли, використовуючи підказку.

15 – 5 15 – 5 – 2 15 – 5 – 1 15 – 5 – 4
16 – 6 16 – 6 – 1 16 – 6 – 3 16 – 6 – 2

2. 10 + 6 – 9 8 + 7 – 6 9 + 7 – 8 15 – 9 + 8
7 + 5 + 3 19 – 9 – 3 12 – 3 + 7 16 – 7 + 3

 3. Пензлик коштує 15 грн, а ручка – 9 грн. Постав запитання так, щоб задача розв'язувалася дією віднімання, та розв'яжи.

 4. Обчисли та прочитай назву українського музичного інструмента (почни з виразу за стрілкою).

 T $15 - 7$ **Б** $16 - 10$ **P** $8 + 3$

I $6 + 7$

M $7 + 9$

A $9 + 6$

E $11 - 4$

T $13 - 4$

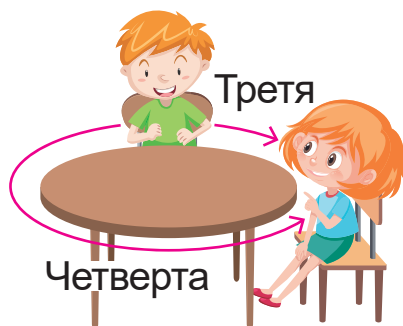
 5. $15 - 6$ ○ $16 - 7$

$5 + 10 - 7$ ○ $7 + 3 - 4$

 $12 + 4$ ○ $19 - 2$

$16 - 9 + 4$ ○ $15 - 5 + 1$

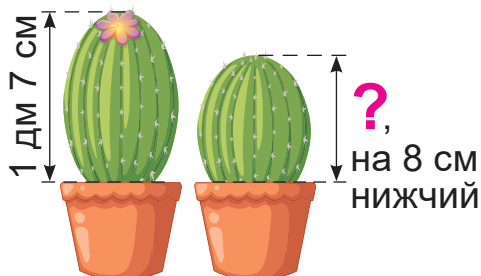
 6. Марко сидить за круглим столом. Алінка – четверта від нього, якщо рахувати справа, і третя – якщо рахувати зліва. Скільки дітей за столом?

ВІДНІМАННЯ ВІД 17 ТА 18 ОДНОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ З ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ ДЕСЯТОК

1. $17 - 8$ $10 + 2 - 4$ $4 + 9 - 8$ $14 - 3 - 9$
 $18 - 9$ $10 - 7 + 9$ $50 - 40 + 7$ $12 + 5 - 7$

 2. Марійка виростила два кактуси: один заввишки 1 дм 7 см, а другий – на 8 см нижчий. Яка висота другого кактуса?

3. $14 \text{ кг} + 3 \text{ кг} \bigcirc 10 \text{ кг} + 5 \text{ кг}$
 $18 \text{ л} - 9 \text{ л} \bigcirc 4 \text{ л} + 6 \text{ л}$
 $17 \text{ см} - 9 \text{ см} \bigcirc 1 \text{ дм} + 2 \text{ см}$
 $7 \text{ см} + 10 \text{ см} - 8 \text{ см} \bigcirc 1 \text{ дм}$

4. Виконай дії за планом.

- 1) Знайди суму чисел 12 і 5; отриману суму зменш на 8.
 2) Знайди різницю чисел 18 і 9; отриману різницю збільш на 3.

5. Яке з трьох чисел є значенням суми двох інших? Яке — значенням різниці? Запиши рівності.

7; 16; 9 3; 12; 15 17; 8; 9

6. $18 - 8$ $10 - 3 + 8$ $70 - 60 + 3$ $11 + 3 - 8$
 $17 - 9$ $10 + 5 - 9$ $9 + 5 - 7$ $15 - 5 - 9$

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ В МЕЖАХ 20

1. Обчисли. Підкресли вирази, значенням яких є число 12 або 13.

$7 + 6 - 3$ $10 + 9 - 7$ $9 - 3 + 6$ $15 - 5 - 5$
 $15 - 3 + 1$ $12 - 7 + 6$ $4 + 4 + 4$ $3 + 7 + 3$

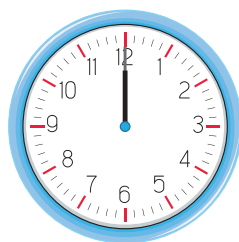

2. Учні виїхали на екскурсію о 8 год ранку, а повернулися — о 12 год дня. Скільки годин тривала екскурсія?

ВИЇХАЛИ

ПОВЕРНУЛИСЯ

3. Придумай задачу про ціну товарів, яка розв'язується тим самим виразом, що й попередня.

4. Склади кругові вирази та обчисли їх.

5. Устав пропущене число.

$17 - \square = 10$

$9 + \square = 15$

$7 + \square + 3 = 12$

$\square + 4 = 13$

$\square - 5 = 4$

$12 - 3 + \square = 10$

6. Обчисли. Підкресли вирази, значення яких дорівнює 10 або 11.

$7 + 9 - 5$

$10 + 7 - 6$

$19 - 3 - 5$

$18 - 3 - 3$

$12 - 4 + 3$

$6 + 9 - 4$

$10 + 7 - 6$

$4 + 5 + 2$

7. Олесь та Оріся домовилися зустрітись у п'ятому вагоні поїзда. Олесь сів у п'ятий вагон від початку, а Оріся – у п'ятий від кінця. Скільки має бути вагонів у поїзді, щоб друзі зустрілися в одному вагоні?

ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ У МЕЖАХ 20

1. Склади вирази за таблицями та обчисли.

Доданок	7	5	8	5	10	12
Доданок	9	10	4	7	3	6
Сума						

Зменшуване	15	17	14	12	16	18
Від'ємник	4	8	5	2	9	3
Різниця						

2. Купили 8 кг помідорів, 4 кг огірків і 3 кг капусти. Скільки всього кілограмів овочів купили?

3. Найменше двоцифрове число збільшили на 4, а потім отримане число зменшили на 3. Яке число отримали?

4. Побудуй відрізок AB завдовжки 1 дм 3 см та відрізок CD , на 6 см коротший за відрізок AB .

5. Квадрат 3×3 є магічним, адже у всіх його рядках, стовпцях та діагоналях (червона та синя прямі) сума чисел однакова. Перевір, чи це справді так.

6	7	2
1	5	9
8	3	4

6. 12 год + 3 год 16 год

18 л – 5 л 14 л

17 грн 8 грн + 9 грн

17 см – 6 см + 3 см 1 дм

15 кг – 4 кг 4 кг + 7 кг

2 дм 14 см – 2 см + 7 см

ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО

1. Знайди суми всіх пар послідовних одноцифрових чисел. Дій за зразком.

$$1 + 2 = 3, \quad 2 + 3 = 5, \quad 3 + 4 = \dots$$

2. Обчисли. Розташуй вирази в порядку зростання та прочитай назву українського музичного інструмента.

Б $7 + 4$

А $9 + 6$

О $12 - 3$

З $8 + 7 - 3$

К $17 - 3 - 6$

3. Які числа сховалися за квадратами?

+ 2 = 12

7 + = 15

19 - = 11

- 3 = 14

+ 10 = 13

3 + 5 + = 11

4. Велику кімнату ремонтували 12 днів, а маленьку – 5 днів.

Постав запитання так, щоб задача розв'язувалася:

1) додаванням; 2) відніманням.
Розв'яжи задачі.

12 дн. 5 дн.

5. Запиши вирази та обчисли їх:

різниця чисел 15 і 6; 9 збільшити на 7;
сума чисел 8, 2 і 3; 12 зменшити на 5.

6. У класі 12 дівчат і 6 хлопців. Учитель хоче їх розподілити на дві команди так, щоб у кожній була однакова кількість учнів, а також однакова кількість хлопців і дівчат. Як це зробити? А як розподілити клас на три таких команди?

Перевір свої досягнення

1. $9 + 6$ $7 + 3 + 4$ $9 + 8 - 7$ $16 - 8 + 7$
 $12 - 5$ $12 - 2 - 3$ $12 - 5 + 9$ $6 + 5 - 8$

2. Запиши вирази та обчисли їх:

різниця чисел 13 і 8; 9 збільшити на 3;
сума чисел 7, 3 і 9; 14 зменшити на 9.

3. Виконай дії з іменованими величинами.

$8 \text{ л} + 6 \text{ л}$ $12 \text{ кг} - 5 \text{ кг} + 8 \text{ кг}$ $9 \text{ год} + 3 \text{ год} - 8 \text{ год}$

4. Один відрізок має довжину 1 дм 5 см, а другий – на 6 см коротший. Знайди довжину другого відрізка. Побудуй коротший відрізок. Познач його буквами.

5. Василькові 7 років, а його сестричка Оленка на 5 років старша. Скільки років Оленці?

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100

ДОДАВАННЯ КРУГЛОГО ЧИСЛА Й ОДНОЦИФРОВОГО. ВИЗНАЧЕННЯ ЧАСУ ЗА ГОДИННИКОМ

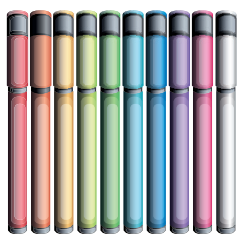
1. Подай числа сумою розрядних доданків.

27, 49, 18, 53, 83, 77, 92

2. $40 + 5$ $80 - 20 + 4$ $30 + 10 + 8$ $60 + 10 + 9$
 $20 + 3$ $70 + 10 + 5$ $90 - 20 + 6$ $80 - 70 + 5$

3. Ціна набору фломастерів 70 грн, а книжка – на 7 грн дорожча. Яка ціна книжки?

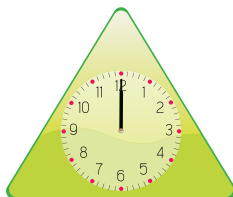
70 грн

?, на 7 грн дорожча

4. Довжина відрізка AB дорівнює 6 дм, а відрізок CD на 5 см довший. Знайди довжину відрізка CD у сантиметрах.

5. Який час показують годинники?

6. $70 + 3$ $40 - 30 + 7$ $70 - 50 + 8$ $90 - 70 + 6$
 $50 + 2$ $20 + 40 + 4$ $40 + 50 + 9$ $40 + 20 + 5$

ВІДНІМАННЯ ВИДУ $34 - 4$, $34 - 30$. ВИДІЛЕННЯ І ВПОРЯДКУВАННЯ ДАНИХ ЗА ПЕВНОЮ ОЗНАКОЮ

1. Пригадай взаємозв'язок дій додавання і віднімання. Обчисли вирази по стовпчиках.

$30 + 4$

$70 + 5$

$80 + 1$

$20 + 9$

$34 - 4$

$75 - 70$

$81 - 1$

$29 - 20$

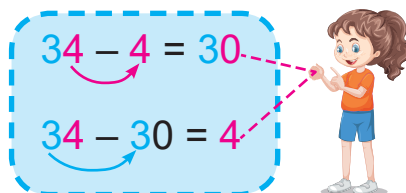
$34 - 30$

$75 - 5$

$81 - 80$

$29 - 9$

2. Прокоментуй схеми, що показують знаходження різниць $34 - 4$ і $34 - 30$.

$3. \quad 85 - 80$

$19 - 9$

$96 - 6$

$75 - 70$

$37 - 7$

$80 + 2$

$40 + 7$

$42 - 40$

4. Оля й Олесь грали в ту саму комп'ютерну гру. Оля набрала 65 очок, а Олесь – на 5 очок менше. Скільки очок він набрав?

5. Розглянь таблицю, у якій подано ціну деяких товарів. Прокоментуй дані таблиці та дай відповіді на запитання.

Товар	Ціна, грн
Вафлі	43
Пакет еклерів	59
Коробка мафінів	50
Коробка цукерок	87
Баночка кави	79

1) Який товар найдешевший? Який найдорожчий?

2) Що дорожче: коробка цукерок чи баночка кави?

3) Що дешевше: еклери чи мафіни? На скільки гривень?

 6. $84 - 4 \bigcirc 81$ $45 - 40 \bigcirc 75 - 70$ $29 \bigcirc 32 - 2$
 $97 - 90 \bigcirc 6$ $29 - 9 \bigcirc 31 - 1$ $8 \bigcirc 47 - 40$

ДОДАВАННЯ ВИДУ $34 + 2$, $2 + 34$. ВІДНІМАННЯ ВИДУ $45 - 2$

 1. Прокоментуй схеми, що показують знаходження сум $34 + 2$ і $2 + 34$ та різниці $45 - 2$.

$$34 + 2 = 36$$

$$2 + 34 = 36$$

$$45 - 2 = 43$$

2. Збільш на 4 кожне із чисел: **32, 41, 23, 75, 80**.

3. Зменш на 3 кожне із чисел: **98, 74, 29, 85, 63**.

4. $53 + 6$ $30 + 2 + 7$ $75 - 70 + 23$ $4 + 20 - 3$
 $67 - 2$ $49 - 4 - 3$ $90 + 7 - 5$ $31 + 4 + 3$

 5. Порівняй задачі. Розв'яжи їх.

Зубна паста коштує 25 грн, а дитяче мило на 4 грн **дорожче**. Яка ціна мила?

?, на 4 грн
дорожче

Зубна паста коштує 25 грн, а дитяче мило на 4 грн **дешевше**. Яка ціна мила?

?, на 4 грн
дешевше

 6. $72 + 5 \bigcirc 76$ $23 + 3 - 4 \bigcirc 20$ $82 + 3 \bigcirc 89 - 4$
 $56 - 3 \bigcirc 53$ $47 - 4 - 2 \bigcirc 43$ $70 + 5 \bigcirc 78 - 5$

 7. У Іллі є 2 горіхи, а в Алі – 12 горіхів. Скільки горіхів Аля має віддати Іллі, щоб у них була однакова кількість горіхів?